

طرح ریزی نیروی انسانی در

عملیات دریایی

مؤلفین:

علاءرضا طحانی

رحیم فیطاسوند

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

تابستان ۹۵

سرشناسه	: طحانی، غلامرضا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدید آور	: طرح ریزی نیروی انسانی در عملیات دریایی / مؤلفین: غلامرضا طحانی، رحیم قیطاسوند.
مشخصات نشر	: تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۱۷۲ ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۶۳-۲۰-۶ / ۱۲۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: ایران، ارتش، نیروی دریایی - مدیریت کارمندان و کارکنان
موضوع	: Iran. Army. Navy - Personnel management
موضوع	: نیروی انسانی - مدیریت
موضوع	: Manpower planning
موضوع	: نیروی انسانی - مدیریت - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع	: Manpower planning - Religious aspects - Islam
موضوع	: کارکنان - مدیریت
موضوع	: Personnel management
موضوع	: کارکنان - مدیریت - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع	: Personnel management -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: نیروهای مسلح - مدیریت
موضوع	: Armed Forces - management
شناسه افزوده	: قیطاسوند، رحیم، ۱۳۴۷ -
شناسه افزوده	: ایران، ارتش، فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس آجا
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ط ۳۹۷ / ۱۲۰۰۰
رده بندی دیویی	: ۳۵۹ / ۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۸۲۱۴۵

عنوان: طرح ریزی نیروی انسانی در عملیات دریایی

مؤلفین: غلامرضا طحانی، رحیم قیطاسوند

ویراستار: حسین مومنی فرد

ناظر چاپ: سامان آزاد

طراح جلد: علیرضا قانع

صفحه آرای: سعید واحدیان

ناشر: انتشارات دافوس آجا

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۱۷۲ ص

تاریخ نشر: تابستان ۱۳۹۵

چاپ اول

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مدیریت انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۱۲۰،۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس

تلفن: ۶۶۴۱۴۱۹۱ - ۰۲۱

www.dafoosaja.ac.ir

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلفین می باشد.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

فهرست مطالب

فصل	موضوع	صفحه
مقدمه		۹
فصل اول	اهمیت کارگزاران نیروی انسانی از دیدگاه اسلام	۱۱
فصل دوم	مدیریت نیروی انسانی	۲۵
فصل سوم	فرآیندهای و مسائل در نیروی انسانی	۴۷
فصل چهارم	برآورد نیروی انسانی در محیط کلاسیک و ناهمگرا	۶۹
فصل پنجم	دستور اداری، آماد و شتابان در عملیات دریایی	۹۷
فصل ششم	جدولهای محاسبه درصد تلفات	۱۰۳
فصل هفتم	سناریو (رزم نامه)	۱۳۱
ضمائم		۱۴۵

پیش گفتار:

نیروی انسانی نقش اثرگذاری در موفقیت و یا شکست سازمان‌ها دارد و کارکنان به عنوان سرمایه‌های سازمان محسوب می‌شوند. مدیران هوشمند بر این باورند که ارزشمندترین سرمایه‌گذاری‌ها با هدف گذاری بر نیروی انسانی میسر می‌شود. سازمانی که مزیت رقابتی-اش، نیروی انسانی کارآمد باشد موفق خواهد بود.

اداره امور کارکنان در ایران، به لحاظ قدمت تاریخی کشور سابقه‌ای بسیار طولانی دارد؛ ولی در عین حال از منظر نظامی متأسفانه باید گفت که در برخی زمینه‌ها اقدام مناسبی جهت گسترش و تدوین نظریه‌ها و آراء فرماندهان و کارکنان با تجربه هم چنین یک‌نواخت سازی متون مورد استفاده مراکز آموزشی و علمی نیروهای مسلح و از جمله آجا به شکل مدیریت دانش صورت نگرفته است.

یکی از مباحث مورد توجه در مطالعات مربوط به علوم انسانی در نیروهای مسلح، مدیریت منابع انسانی است و این بحث در عین گستردگی از نظر منابع به ویژه کتب و مقالات داخلی و خارجی، از لحاظ نظر دیدگاه نظامی ضعیف و فقیر می‌باشد. این خلأ در زمینه وجود مدرکی کاربردی که صاحب مدیریت منابع انسانی در حوزه نیروی دریایی را پوشش دهد، بیشتر محسوس است.

دانشگاه فرماندهی و ستاد و گروه آموزش‌های تخصصی دریایی در سال‌های اخیر فعالیت‌های خوبی جهت گسترش آموزش و پژوهش در زمینه غنای کتب و متون آموزشی انجام داده و گام‌های مؤثری در این مسیر برداشته شده است.

مجموعه حاضر به عنوان مدرک آموزشی و کاربردی جهت استفاده دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت دفاعی (شاخه دریایی) دانشکده فرماندهی و ستاد دافوس با عنوان "طرح‌ریزی کاربردی نیروی انسانی در عملیات دریایی" تهیه شده است.

این مجموعه به صورت خلاصه و کاربردی با توجه به متون علمی و استفاده از تجارب ارزشمند تعدادی از اساتید و مسئولین حوزه مدیریت منابع انسانی آجا و نداجا تهیه گردیده است. اصلح است در هر مبحث خوانندگان محترم به مطالب مندرج اکتفاء ننموده و با مراجعه به منابع مورد اشاره به تکمیل مطالعه خود همت گمارند. برخی از قسمت‌های بحث به منظور آشنایی بیشتر با چگونگی مدیریت منابع انسانی در بخش غیر نظامی و همچنین سایر نیروهای آجا درج گردیده است. پس از ارائه مطالب اصلی در کلاس، سایر

موارد به صورت کارگاهی مورد بحث قرار می‌گیرد، لذا ضروری است که دانشجویان محترم قبل از جلسه، سایر منابع را مطالعه و آمادگی لازم را کسب نمایند. عنایت و توجه به مطالب و مطالعه سایر منابع به خوانندگان کمک خواهد کرد علاوه بر زمینه تخصصی خود برخی مهارت‌های مدیریت منابع انسانی را نیز فرا بگیرند.

موفق باشید.

www.ketab.ir

مقدمه

فرارهایی از بیانات فرماندهی معظم کل قوا در دیدار با دست‌اندرکاران ساخت
نا سکن - ماران (ناوگان جنوب/ بندرعباس - ۱۳۸۸/۱۱/۳۰)

بسم الله الرحمن الرحيم

امروز برای من روز شیرین و ایستادگی بود؛ نه فقط به خاطر این که یک فروند رزمناو به ناوگان دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران از رودم شد که این البته دستاورد با ارزش و مهمی است بلکه بیشتر از این جهت که جوانان ما که در حال هوشمند و دانشمند ما در این بحش از نیروهای مسلح، نتیجه امید و اعتماد و توکل خودشان را به چشم دیدند و این؛ آنها را بر برداشتن گام‌های بلند دیگر مصمم خواهد کرد. اساس کار این است؛ اساس کار این است که نیروی انسانی ما خود را و توانایی‌های خود را قدر بدانند و آنها را بشناسند؛ آنچه که خداوند معال از استعداد و نیرو در وجود او به ودیعت گذاشته، به عرصه عمل وارد کند و عظمت و بزرگی کارها نهراسد.

به دنبال این باشید که بتوانید حضور مقتدرانه و شجاعانه خودتان را برای دفاع از عزت کشور و ملتتان به همه نشان دهید. البته این مقدماتی دارد و کارهای لازمی را باید انجام داد. وقتی انسان نگاه می‌کند، با توجه به بعضی از واقعیت‌های موجود، ممکن است بعضی از این خواسته‌ها دور از دسترس به نظر بیاید؛ لیکن من می‌گویم وقتی وارد راه می‌شویم، قدم‌ها را یکی پس از دیگری برمی‌داریم و هرچه جلوتر برویم، رسیدن به نتیجه برایمان آسانتر خواهد شد.

جمهوری اسلامی اگر فقط همین کار را کرده باشد که روح خودباوری را، روح احساس عزت و هویت را به این ملت و این کشور و ما برگردانده باشد، سالیان سال باید شکرگزارش بود؛ و من

می‌خواهم به شما عرض کنم: اسلام، تفکر اسلامی و روح برخاسته از ایمان قرآنی اجازه نمی‌دهد که یک ملت این‌جور توانایی‌هایش سرکوب شود. استعدادهایش پامال شود؛ اجازه داده شود که به خاطر بی‌اعتنایی به توانایی ذاتی او، به حالت تخریب‌شده بیفتد و دیگران ببینند بر سرنوشت او مسلط شوند. اسلام این را نمی‌گذارد، و جمهوری اسلامی هم این را نمی‌گذارد.

تاریخ و نسل‌های آینده بدانند که اگر یک ملتی با احساس هویت، با اعتقاد به قدرت ذاتی خودش، نیروهایش را به صحنه آورد؛ چه نیروی عملیاتی‌اش را، چه نیروی صنعتی‌اش را، چه نیروی تجربی‌اش را، چه مهارت‌هایش را، چه ایمانش را که بالاترین نیروهاست جسم و جان‌ش را وقتی به صحنه آورد هیچ قدرتی در دنیا نمی‌تواند بر عزم او، بر خواست او، بر همت او غلبه و سیطره پیدا کند؛ شکست می‌خورند. تا الان هم شکست خورده‌اند، بعد از این هم شکست می‌خورند.

من می‌گویم ظرفیت توانایی نیروی انسانی در همه موارد که این تجربه سی ساله بنده است در مدیریت‌های گوناگون می‌تواند همان‌قدر که بسیار از کمبودها باشد، یک جا اعتبارات نیست، می‌توان کمبود اعتبار را با کیفیت دادن به مدیریت جبران کرد. در نگاه اول ممکن است مشکل یا نشدنی به نظر بیاید اما عملی است، شدنی است؛ اینها را ما تجربه کرده‌ایم؛ هم در جنگ تجربه کرده‌ایم، هم در مسائل گوناگون بخش‌های مختلف کشور تجربه شده. اگر می‌خواستیم با همان نگاه اول نگاه کنیم، خیلی چیزها با اول انسان با یک نگاه ساده دست‌رفته می‌پنداشت، بعد که انسان وارد کار شد، دید نه، می‌تواند می‌شود. اعتبارات نیست، منابع نیست؛ اما قدرت مدیریت هست، عقل هست، صرفه‌جویی هست، دیدن و شناختن مکانات در گوشه و کنار هست.

گاهی یک امکانی در اختیار شما هست، به آن توجه ندارید، از آن استفاده هم نمی‌کنید؛ یک منبع دیگری دارید استفاده می‌کنید؛ بعد که آن منبع بسته شد، به خودتان نگاه کردید، این مکان را می‌بینید، جلوی چشم شما این امکان خودش را نشان خواهد داد. بنابراین نگذارید این برکت از دور بیفتد. کار را دنبال کنید؛ چه اینجا، چه در شمال، چه در بخش‌های گوناگون دیگر.

انشاءالله یک نیروی دریایی بسازید که در شأن ملت ایران باشد.